

VAD FÖRÄNDRAS I YRKESUTBILDNINGEN FÖR ARBETSLIVETS DEL?

Nuläge

- Sammanlagt 351 yrkesexamina
- Ett stelt system där man skapar en ny examen för varje kompetensbehov.
- Kompetensen erhålls ofta genom att man avlägger hela examen
- Inga gemensamma examensdelar för yrkesexamina som avläggs i form av fristående examen

- Inläring på en arbetsplats i form av läroavtalsutbildning eller i form inläring i arbetet.
- Olika verksamhetsmodeller för inläring i arbetet och läroavtalsutbildning.
- Olika slags planer och dokumentering för respektive form av studier på arbetsplatsen
- Arbetslivets möjligheter att delta i planeringen varierar.

- I en grundexamen krävs minst är 30 kompetenspoäng för inläring i arbetet.
- Vid inläring i arbetet är man i allmänhet inte i ett arbetsförhållande, men den studerande och arbetsgivaren kan särskilt avtala om att ingå ett anställningsavtal för den tid inläringen i arbetet pågår, varvid den studerande får lön.
- Vid behov har man särskilt avtalat om inläringen i arbetet för varje studerande.

- En läroavtalsutbildning grundar sig på ett arbetsavtal mellan den studerande och arbetsgivaren samt på ett avtal mellan arbetsgivaren och utbildningsanordnaren.
- Kunnandet förvärvas huvudsakligen på en arbetsplats, och studierna på arbetsplatsen kompletteras med övriga studier av mer teoretisk natur.
- Företagare kan ingå ett läroavtal för företagare.

- Yrkesproverna inom det grundläggande yrkesutbildningen ordnas på en arbetsplats, vid läroanstalten eller på något annat ställe som utbildningsanordnaren anvisar.
- Examenstillfället för fristående examina ordnas i första hand på en arbetsplats.
- I grundläggande yrkesutbildning sköter läraren och en representant för arbetslivet bedömningen tillsammans eller separat.
- I fristående examina sköter representanter för arbetsgivare, arbetstagare och undervisningsområdet bedömningen tillsammans.

- Utöver de 91 riksomfattande examenskommissionerna för fristående examina som har i uppgift att se till kvaliteten på examina ska kommissionerna också sköta de administrativa uppgifterna i anslutning till att fastställa examensvitsord och dela ut betyg.
- Utöver examenskommissionerna finns det ett flertal organ för prov på yrkesskicklighet som tillsatts av utbildningsanordnaren och som svarar för kvalitetssäkringen på lokal nivå.

- Man får betala ersättning för inläring i arbetet till arbetsplatsen där utbildningen äger rum.
- I läroavtalsutbildning betalas utbildningsersättning till arbetsgivaren.

- Arbetskraftsutbildningen ingår i arbetskrafts- och företagstjänsterna inom arbets- och näringsministeriets ansvarsområde.
- Myndigheterna inom arbetsförvaltningen skaffar arbetskraftsutbildningar genom att konkurrensutsätta tjänsteleverantörerna.

Den nya yrkesutbildningen 2018

SNABBARE REAKTIONER PÅ ARBETSLIVETS BEHOV - YRKESKICKLIG ARBETSKRAFT TILL ARBETSPLATSERNA

- Ca 160 yrkesexamina
 - Valfriheten ökar
 - Specialisering sker inom examen
- I första hand svarar man på arbetslivets nya kompetensbehov genom att ändra innehållet i examen.
- Kunnande kan erhållas genom att avlägga en hel examen, eller på ett mer flexibelt sätt genom att avlägga delar av en examen
- I syfte att förstärka de baskunskaper som behövs i arbetslivet innehåller samtliga grundexamina gemensamma examensdelar.
- De som avlägger yrkes- eller specialyrkesexamen kan vid behov också studera gemensamma examensdelar.

STÖRRE FLEXIBILITET OCH HÖGRE KVALITET I STUDIERNAS PÅ ARBETSPLATSEN

- Inläring på en arbetsplats i form av läroavtalsutbildning eller i form av utbildningsavtal.
- Enhetliga verksamhetsmodeller med tydliga uppgifter för de olika parterna, tydliga roller och en klar ansvarsfördelning för all utbildning som ordnas på en arbetsplats.
- Utbildningen på en arbetsplats planeras inom ramen för den studerandes personliga utvecklingsplan. En sådan görs upp för varje studerande.
- Representanten för arbetslivet deltar i planeringen av inläringen på arbetsplatsen.
- I anslutning till den personliga planen för utvecklande av kunnandet kan man också avtala om inläring i eget arbete eller genom sommarjobb, precis som nu.

UTBILDNINGSAVTAL ERSÄTTER INLÄRNING I ARBETET

- I utbildningsavtalen ingår inga krav på minimi- eller maximiantal kompetenspoäng eller inom vilken tidsfrist de ska avläggas.
- Den studerande är inte i ett anställningsförhållande och det betalas ingen lön eller motsvarande.
- Utbildningsanordnaren och arbetsplatsrepresentanten ingår ett skriftligt avtal om en examensdel eller en mindre helhet separat för varje gång
- Avtalet ingås individuellt för varje studerande och delges den studerande för kännedom.
- Den studerande har rätt till studiestöd, ersättning för skolresor och en avgiftsfri måltid som utbildningsanordnaren står för.

VERKSAMHETSMODELLERNA FÖR LÄROAVTALSUTBILDNING FÖRENHETLIGAS

- Läroavtalsutbildningen grundar sig också framöver på ett arbetsavtal och på ett avtal mellan arbetsgivaren och utbildningsanordnaren.
- Kunnandet förvärvas huvudsakligen på en arbetsplats, och studierna på arbetsplatsen kompletteras vid behov i andra inläringssmiljöer.
- Arbetstiden per vecka ska i snitt uppgå till minst 25 timmar i veckan.
- Företagare kan ingå ett läroavtal för företagare.

ARBETSLIVET DELTAR I BEDÖMNINGEN AV DEN STUDERANDES YRKESKICKLIGHET

- I alla yrkesexamina påvisas kunnandet genom yrkesprov.
- Yrkesproven ordnas i första hand på en arbetsplats i autentiska situationer. På grundad anledning är även t.ex. läroanstalten eller läroanstaltens byggplats möjliga ställen.
- Yrkesskickligheten bedöms gemensamt av läraren och en representant för arbetslivet.
- Representanterna för arbetslivet introduceras i bedömningen.
- Utbildningsanordnaren ansvarar för bedömningen.

ARBETSLIVET SÄKRAR KVALITETEN PÅ EXAMINA

- Från examenskommissioner och organ för påvisande av yrkesskicklighet övergår vi till arbetslivskommissioner.
- Ca 40 riksomfattande arbetslivskommissioner ska säkra kvaliteten på examina och att utbildningen har utgångspunkt i arbetslivet.
- Det administrativa arbetet sköter utbildningsanordnaren.

PRAXIS FÖR UTBILDNINGERSÄTTNINGARNA FÖRTYDLIGAS

- I utbildningsavtal betalas ingen ersättning till den som erbjuder en arbetsplats som grundar sig på ett arbetsavtal (med undantag för studerande i behov av krävande särskilt stöd.)
- Till arbetsgivare inom läroavtalsutbildning betalas utbildningsersättning om utbildningsanordnaren och arbetsgivaren uppskattar att utbildningen orsakar arbetsgivaren kostnader och de kommer överens om att utbildningsanordnaren ska betala ersättning.

EN DEL AV ARBETSKRAFTSUTBILDNINGEN INTEGRERAS MED YRKESUTBILDNINGEN

- Examensinriktad arbetskraftsutbildning och en del den yrkesinriktad arbetskraftsutbildning som inte leder till examen integreras med yrkesutbildningen.
- Kvaliteten på utbildningstjänsterna för arbetslösa och för företag i omvandling förbättras och det går snabbare att påbörja utbildningen.
- Utbildningsanordnarnas möjligheter att reagera på förändringar i näringslivsstrukturen förbättras.